МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти
Центральноукраїнський національний технічний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ

Матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених
(м. Умань, 14 листопада 2024 р.)

Умань
УДПУ
2024

УДК 330.3(477)(06)
С94

Головний редактор:

Слатвінський М. А., кандидат економічних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Бержанір А.Л., доцент кафедри економіки та соціально-поведінкових наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Гарник О. А., доцент кафедри економіки та соціально-поведінкових наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Кірдан О. П., професор, завідувач кафедри економіки та соціально-поведінкових наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ткачук С. П., доцент кафедри економіки та соціально-поведінкових наук Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рекомендовано до друку вченою радою
Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 6 від 27 листопада 2024 р.)

Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки : матеріали XI
С94 Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. здобувачів вищої освіти та молодих учених (м. Умань, 14 листоп. 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Навч.-наук. ін-т екон. та бізнес-освіти та [ін.] ; [голов. ред. М.А. Слатвінський ; редкол.: А.Л. Бержанір, О.А. Гарник, О.П. Кірдан, С.П. Ткачук]. – Умань : УДПУ, 2024. – 311 с.

Збірник містить наукові тези XI Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція здобувачів вищої освіти та молодих учених «Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки», яка відбулася 14 листопада 2024 р. на базі Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Матеріали відображають результати досліджень учених, викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти з сучасних проблем та перспектив розвитку економіки.

УДК 330.3(477)(06)

© Уманський державний педагогічний
Університет імені Павла Тичини, 2024

Орлов Д.О.
ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З ЯПОНІЄЮ 223
Проняга А.Г.
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ 227

СЕКЦІЯ 8. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Акулов О.М.
ЕТНІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ 230
Артеменко М.А.
СТАН ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В ПЕРІОД РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 233
Богаченко Г.С.
СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ В КРИЗОВИХ УМОВАХ 235
Будзікота Р.Г.
МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ 239
Вільді О.М.
УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ 242
Гаража М.Ю.
ХЕДЖУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ РИЗИКІВ НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ 244
Кравченко М.Г.
ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІНТЕГРОВАНИХ СТРУКТУР У ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ 246
Лантух Р.М.
ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЧЕРКАЩИНИ 249
Лопушенко Я.В., Максимчук М.М.
ІНТЕРНЕТ ЯК ЗАСІБ ПРОСУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ НА РИНКУ 251
Поляруш А.І.
АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ ПОЛЬЩІ 254
Слатвінська Л.А.
УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ В УКРАЇНІ 257
Хмара М.О. 259

Список використаних джерел:

1. Київська школа економіки (KSE). URL: https://kse.ua/ua/about-the-school/news/nepryami-finansovi-vtrati-ekonomiki-ukrayini-perevishhuyut-1-164-trln-vtrachenogo-vitorgu-otsinka-kse-stanom-na-lipen-2024-roku/ (дата звернення: 24.10. 2024).
2. Національна рада з відновлення України від наслідків війни. URL: https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/konsultatyvno-doradchi-orhany/nacionalna-rada-z-vidnovlennya-ukrayini-vid-naslidkiv-vijni/pro-nacionalnu-radu-z-vidnovlennya-ukrayini-vid-naslidkiv-vijni (дата звернення: 24.10. 2024).
3. План Відновлення України. URL: https://cdn.prod.website-files.com/625d81ec8313622a52e2f031/62c19ac16c921fc712205f03_NRC%20Ukraine%27s%20Recovery%20Plan%20blueprint_UKR.pdf (Дата звернення: 24.10. 2024)
4. Візія відновлення України. URL: https://recovery.gov.ua/ (дата звернення: 24.10. 2024).
5. Національна програма «Розширення та інтеграція логістики з ЄС». URL: https://recovery.gov.ua/project/program/logistics-de-bottleneck-and-integration-with-eu (дата звернення: 24.10. 2024).

ЗНАЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МІСЦЬ ПАЛОМНИЦТВА ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Хмара М.О., *здобувачка вищої освіти*
Науковий керівник:
доктор філософії, викладач Барвінок Н.В.
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Паломницький туризм в Україні має значний потенціал для розвитку туристичної галузі, адже на території країни розташовано чимало місць релігійного та духовного значення, які приваблюють мільйони вірян з усього світу. Святині Києво-Печерської лаври, Софійського собору, Почаївської лаври, Зарваниці та інших культових місць є не лише об’єктами релігійного поклоніння, а й важливими культурними пам’ятками. Вони відіграють важливу роль у збереженні та популяризації історичної спадщини України. Такі місця паломництва стимулюють розвиток інфраструктури, що охоплює готельний бізнес, заклади громадського харчування, транспортні послуги та різноманітні туристичні сервіси.

Крім того, розвиток паломницького туризму сприяє економічному зростанню регіонів, де розташовані релігійні святині, оскільки забезпечує стабільний потік туристів, а отже, і додаткові робочі місця та доходи для місцевих громад. Україна має великі можливості для розширення цієї сфери туризму завдяки своєму унікальному культурному та духовному спадку, що може стати основою для створення спеціалізованих туристичних маршрутів, які поєднуватимуть відвідування релігійних об’єктів з іншими туристичними атракціями, зокрема природними та історичними пам’ятками.

Паломництво – подорож людини на релігійній основі, духовна потреба у спілкування зі святими місцями. Паломництво, у більшості релігій світу, зображує традиційну місіонерську роль, установлюючи релігійних істин в суспільстві [3].

Паломництво тісно пов'язане зі святими місцями. До об'єктів паломницького туризму можна віднести архітектурні та природні дестинації (монастирі, храми, церкви, костели, каплиці – це архітектурні святині, а річки, озера, джерела, гори, пагорби, печери – це природні святі місця). В Україні є значна кількість таких місць, де відбувається поєднання як архітектурних святинь, так і природніх об'єктів. Їх класифікують за такими ознаками [4]:

– місця паломництва православних в Україні;

– паломницькі місця мусульман в Україні;

– місця паломництва хасидів в Україні;

– місця паломництва католиків в Україні.

Ресурсний потенціал паломницького туризму є важливими складовими для розвитку індустрії туризму в Україні, адже вони мають великий потенціал для залучення як вітчизняних, так і іноземних туристів. Унікальність таких місць полягає в їхній духовній та культурній цінності, що надає їм додаткової привабливості. Паломницькі центри об'єднують у собі не лише релігійні святині, але й історичні та природні об'єкти, що дозволяє формувати різноманітні туристичні маршрути з акцентом на культурному й духовному відпочинку. Таким чином, ці місця можуть приваблювати туристів не тільки через релігійні мотиви, але й через інтерес до історії, архітектури та природних ландшафтів. Це, своєю чергою, сприяє формуванню сталого туристичного потоку, особливо в тих регіонах, де такі ресурси розташовані.

Розвиток паломницького туризму в Україні має значний економічний та соціальний вплив, оскільки сприяє розвитку місцевої інфраструктури, залученню інвестицій та створенню нових робочих місць. Готелі, ресторани, сувенірні магазини та транспортні компанії можуть отримувати стабільний дохід завдяки туристам, що приїжджають до місць паломництва. Окрім того, розвиток таких об'єктів стимулює місцеві громади до збереження та відновлення культурної спадщини, що робить ці місця ще більш привабливими для відвідувачів. У результаті, паломницький туризм не лише збагачує туристичну галузь, але й робить вагомий внесок у соціально-економічний розвиток регіонів України [2].

Я. В. Кацемір, досліджуючи функціональні особливості сучасного розвитку релігійно-паломницького туризму в Україні, зазначає, що туристичні підприємства в Україні в більшості випадків пропонують 1–3-денні паломницькі тури з відвідуванням сакральних об'єктів. Практикуються також одноденні поїздки в добовому радіусі, проте, якісного екскурсійного забезпечення такого виду туризму вони не надають. Також дослідник вказує на головні проблемами у цьому секторі туризму, де виділяє відсутність ґрунтовної професійної підготовки з боку гідів-перекладачів та екскурсоводів-групників, які слабо знайомі зі специфікою проведення таких турів. Тобто туристичним фірмам та підрозділам різних рівнів структурної організації слід ретельно

підбирати персонал та професійно готувати власні кадри для організації паломницьких турів [1].

Отже, паломницький туризм в Україні є перспективним напрямом, який здатен значно вплинути на розвиток туристичної галузі та економіку країни загалом. Велика кількість релігійних об'єктів і святинь, що мають культурне, історичне та духовне значення, створює унікальні можливості для залучення туристів як з України, так і з-за кордону. Такі об'єкти не лише задовольняють духовні потреби, але й є важливими елементами культурної спадщини, що сприяє розвитку комплексних туристичних маршрутів. Успішне використання цих ресурсів дозволяє підвищити попит на послуги готелів, ресторанів, транспортних компаній, а також розвивати малий бізнес, пов'язаний з туристичною інфраструктурою, що сприяє створенню нових робочих місць і економічному зростанню регіонів.

Водночас для ефективної реалізації потенціалу паломницького туризму необхідно вирішити існуючі проблеми. Зокрема, важливо підвищити професійний рівень гідів та екскурсоводів, які організовують паломницькі тури, забезпечуючи їх якісною підготовкою, що враховувала б особливості проведення таких екскурсій. Необхідно інвестувати в навчання та підготовку кадрів, що дозволить поліпшити якість екскурсійного обслуговування і задовольнити потреби сучасних туристів. Крім того, розвиток якісної інфраструктури навколо паломницьких об'єктів, включаючи інформаційні та екскурсійні сервіси, є необхідною умовою для залучення більшої кількості відвідувачів і перетворення паломницького туризму на важливий елемент сталого розвитку туристичної галузі України.

Список використаних джерел:

1. Кацемір Я. Функціональні особливості сучасного розвитку релігійно-паломницького туризму в Україні. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. №11. С. 46–51. DOI: https://doi.org/10.32851/2708-0366/2022.11.7.

2. Патійчук В., Якубович Р. Релігійно-паломницький туризм як один із чинників регіонального розвитку економіки України. *Electronic Eastern European National University Institutional Repository*. 2017. С. 74–78. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/157730518.pdf (дата звернення: 17.10.2024).

3. Федоренко С., Шевчук О. Пальомницький туризм в Україні. *Україна на світовому туристичному ринку*: студентський збірник наукових праць. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія». 2021. С. 96-110.

4. Яроцький П. Паломницький (релігійний) туризм в Україні: перспективи розвитку / Релігієзнавство : навч.посіб. ; 2-ге вид. Київ, 2004. 308 с.